Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/1007

2026 5 8

KOMISIJOS REKOMENDACIJA (ES) 2026/1007

2026 m. balandžio 30 d.

dėl energetikos bendrijų plėtros rėmimo ir pasigamintos energijos vartojimo potencialo didinimo

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį,

kadangi:

(1) ši rekomendacija skirta iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos energijos vartotojams, apibrėžtiems Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 ([1]) 2 straipsnio 14 punkte, ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944 ([2]) 2 straipsnio 8 punkte apibrėžtiems aktyviesiems vartotojams, kurie savarankiškai gamina atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir ją vartoja (toliau – pasigamintos energijos vartojimas), be kita ko, ja dalijasi, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 10a punkte. Ši rekomendacija taip pat taikoma atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijoms, apibrėžtoms Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 16 punkte, ir piliečių energetikos bendruomenėms, apibrėžtoms Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 11 punkte, vykdančioms savarankišką atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą ir teikiančioms kitų rūšių su energija susijusias paslaugas;

(2) Direktyvos (ES) 2019/944 15a straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų teisę dalytis energija, kuria, be kita ko, bus užtikrinta, kad „visi namų ūkiai, mažosios įmonės ir vidutinės įmonės, viešosios įstaigos ir, jei valstybė narė taip nusprendė, kitų kategorijų galutiniai vartotojai turėtų teisę kaip aktyvieji vartotojai nediskriminuojami dalyvauti dalijantis energija“. Nuoseklus šios teisės įgyvendinimas yra itin svarbus siekiant atverti galimybes taikyti naujus verslo modelius, skatinti vietos investicijas ir didinti sistemos lankstumą;

(3) plane „REPowerEU“ ([3]) pabrėžiamas energetikos bendrijų ir pasigamintos energijos vartojimo potencialas padėti spręsti nepastovių ir didelių energijos kainų problemą, o valstybės narės raginamos paspartinti dokumentų rinkinio „Švari energija visiems europiečiams“ perkėlimą į nacionalinę teisę. ES saulės energetikos strategijoje ([4]) konkrečiai pripažįstamas didelis energetikos bendrijų ir pasigamintos energijos vartojimo potencialas paspartinti saulės energijos technologijų diegimą. Joje nustatytas bendras politinis užmojis iki 2025 m. kiekvienoje savivaldybėje, kurioje gyvena daugiau kaip 10 000 gyventojų, įsteigti bent vieną atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendriją. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2023/1791 ([5]) dėl energijos vartojimo efektyvumo reikalaujama, kad vietos valdžios institucijos savivaldybėse, kuriose gyvena daugiau kaip 45 000 gyventojų, įvertintų energetikos bendrijų vaidmenį vietos šildymo ir vėsinimo planuose;

([1]) 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj).

([2]) 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj).

([3]) Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Planas „REPowerEU“, COM(2022) 230 *final*.

([4]) Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES saulės energetikos strategija“, COM(2022) 221 *final*.

([5]) 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/1791 dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/955 (OL L 231, 2023 9 20, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj).

(4) ES sistemoje didelis dėmesys skiriamas teisingumui ir įtraukumui. Tiek Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2023/955 ([6]), tiek Komisijos rekomendacijoje (ES) 2023/2407 ([7]) pripažįstamas energetikos bendrijų ir pasigamintos energijos vartojimo sistemų, pavyzdžiui, dalijimosi energija, potencialas padėti apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir energijos nepriteklių patiriančius namų ūkius. Todėl valstybės narės turėtų skatinti, kad į energetikos bendrijas ir atsinaujinančiosios energijos projektus būtų įtraukiami žmonės, be kita ko, pažeidžiami namų ūkiai, energijos nepriteklių patiriantys namų ūkiai ir namų ūkiai, kuriuose gyvena asmenų su negalia;

(5) tinkamai parengtos sąlygų sudarymo sistemos, skirtos energetikos bendrijoms, individualiam pasigamintos energijos vartojimui ir dalijimuisi energija, gali padėti įgyvendinti Europos socialinių teisių ramsčio 20 principą, kuriuo patvirtinama kiekvieno asmens teisė naudotis kokybiškomis pagrindinėmis paslaugomis, įskaitant su energija susijusias paslaugas;

(6) 2025 m. vasario 26 d. Komisijos pateiktame Įperkamos energijos veiksmų plane ([8]) nustatytas tikslas užtikrinti, kad energija būtų įperkama, kad būtų spartinamas atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimas ir mažinama Sąjungos priklausomybė nuo iškastinio kuro ir energijos importo. Planu taip pat prisidedama prie švarios pramonės kurso ([9]) tikslų įgyvendinimo, nes taikant supaprastintas, nuspėjamas ir skaidrias sistemas didinamos vietos investicijos, stiprinamas konkurencingumas ir socialinis sąžiningumas. Kad šie tikslai būtų pasiekti, piliečių energetikos dokumentų rinkiniu ([10]) siekiama skatinti piliečius ir bendrijas dar aktyviau dalyvauti energetikos pertvarkoje ir suteikti jiems galimybių gaminti, kaupti ir vartoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ja dalytis ar ją parduoti, kad būtų užtikrintas stabilus įperkamos energijos prieinamumas;

(7) kadangi energetikos bendrijos priklauso nuo visuomenės įsitraukimo ir dažnai savanoriško darbo, jų techniniai pajėgumai, laiko ir finansinės galimybės yra riboti, o tai turi įtakos projektų plėtojimo ciklui bei patekimui į energijos rinkas. Energetikos bendrijoms ypač sunku sutelkti finansavimą ankstyvaisiais projektų rengimo etapais, valdyti sudėtingas administracines procedūras, investuoti į techninę infrastruktūrą arba vykdyti rinkos operacijas ([11]);

(8) siekiant padėti įveikti šiuos suvaržymus ir visoje Sąjungoje skatinti tolygią plėtrą, turėtų būti sudarytos sąlygos energetikos bendrijoms kurtis, įvairėti ir augti, užtikrinant aiškias bei nuoseklias sistemas, bendrą informuotumą ir sąžiningas sąlygas, kuo labiau mažinant reguliavimo bei administracines kliūtis visose atitinkamose energetikos rinkose ir sektoriuose, taip pat teikiant rekomendacijas techniniais bei finansiniais klausimais ir suteikiant daugiau galimybių gauti finansavimą. Parama gebėjimams stiprinti gali dar labiau padidinti energetikos bendrijų profesionalumą ir savarankiškumą, o techninės jų projektavimo priemonės yra labai svarbios bendrai energetikos bendrijų plėtrai. Parama vietos valdžios institucijoms, ypač antrinėms struktūroms ar energetikos bendrijų federacijoms, gali būti veiksminga priemonė, padedanti paspartinti jų plėtrą ir padidinti gebėjimą dalyvauti projektuose, kuriems reikia daugiau išteklių ir kurie yra socialiniu ir technologiniu požiūriu naujoviškesni;

(9) pasigamintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimą stabdo specifinės kliūtys, susijusios su finansavimu, leidimų išdavimu, prieiga prie elektros tinklo ir administraciniu sudėtingumu. Šios kliūtys daro neproporcingai didelį poveikį mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams ir smulkiesiems vartotojams. Siekiant užtikrinti įtraukumą, būtini šie elementai: supaprastinimas; bendrų kontaktinių punktų leidimams išduoti ir vieno langelio principu veikiančių centrų integravimas; tikslinė finansinė parama; trečiųjų šalių teikiamo finansavimo arba kolektyvinio finansavimo modeliai, pavyzdžiui, išperkamoji nuoma, sutartys dėl energijos vartojimo efektyvumo arba bendruomenės investicijų programos. Nuoseklus požiūris į energetikos bendrijas ir dalijimąsi energija visoje Sąjungoje padės tarpvalstybiniu mastu dalytis geriausia patirtimi ir diegti novatoriškus verslo modelius. Užtikrinti tokį nuoseklų požiūrį padeda bendri apibrėžčių, atlygio, integravimo į elektros tinklą ir vartotojų apsaugos principai;

([6]) 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/955, kuriuo įsteigiamas Socialinis klimato fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1060 (OL L 130, 2023 5 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj).

([7]) 2023 m. spalio 20 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2023/2407 dėl energijos nepritekliaus (OL L, 2023/2407, 2023 10 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj).

([8]) Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Įperkamos energijos veiksmų planas. Mūsų energetikos sąjungos tikros vertės atskleidimas siekiant užtikrinti įperkamą, efektyviai naudojamą ir švarią energiją visiems europiečiams“, COM(2025) 79 *final*, Briuselis, 2025 2 26.

([9]) Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Švarios pramonės kursas. Bendros konkurencingumo ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo veiksmų gairės“, COM(2025) 85 *final*.

([10]) COM(2026) 115 *final*.

([11]) Žr. Piliečių forumo energijos vartojimo efektyvumo klausimais (Piliečių dalyvavimo platforma. Forumas energijos vartojimo efektyvumo klausimais) rekomendacijas Nr. 9 ir 10.

(10) proporcingos bei nediskriminacinės sąlygos ir specialiai pritaikyta pagalba vykdant prijungimo prie elektros tinklo procedūras bei teikiant paraiškas palengvina įrenginių, gaminančių atsinaujinančiųjų išteklių energiją, prieigą prie elektros tinklų;

(11) dalijimasis energija, kai jis derinamas su paklausos atsaku, apkrovos perskirstymu ar energijos kaupimu, gali padėti sutaupyti lėšų tiek vartotojams, tiek energetikos sistemoms. Tam reikalinga prieiga prie matavimo ir suvartojimo duomenų ir duomenų sąveikumas;

(12) vadovaujantis Komisijos supaprastinimo ir geresnio reglamentavimo darbotvarke, šia rekomendacija siekiama valstybėms narėms pateikti praktinių gairių, kaip užtikrinti nuoseklų, proporcingą ir piliečiams palankų Sąjungos teisės aktų dėl energetikos bendrijų ir pasigamintos energijos vartojimo sistemų, įskaitant dalijimąsi energija, įgyvendinimą;

(13) valstybės narės turėtų supaprastinti administracines energetikos bendrijų steigimo, veikimo ir plėtros procedūras, taip pat pasigamintos energijos vartojimo ir ataskaitų teikimo reikalavimus. Įgyvendinimas turėtų būti grindžiamas esamomis struktūromis ir skaitmeninėmis priemonėmis, užtikrinant suderinamumą, išlaidų veiksmingumą ir kuo mažesnę administracinę naštą tiekėjams, vartotojams ir nacionalinėms valdžios institucijoms;

(14) siekdama padėti šią rekomendaciją įgyvendinančioms valstybėms narėms, Komisija ketina imtis įvairių priemonių, kad Sąjungoje būtų toliau plėtojamos ir populiarinamos energetikos bendrijos ir remiamas Sąjungos teisės aktų įgyvendinimas. Šios priemonės išdėstytos šios rekomendacijos priede pateiktame veiksmų plane,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

Valstybėms narėms rekomenduojama imtis šių priemonių:

1. priimant įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 8 punkto, **užtikrinti aktyviųjų vartotojų ir iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos energijos vartotojų** ([12]) sąvokų suderinamumą, atsižvelgiant į teises ir pareigas, susijusias su individualiu iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos energijos vartojimu ([13]) ir dalijimusi energija ([14]), atskiriant šias sąvokas nuo komercinių subjektų, kartu užtikrinant prieinamumą visiems piliečiams, įskaitant nuomininkus, daugiabučių namų gyventojus, pažeidžiamus namų ūkius ir energijos nepriteklių patiriančius asmenis, pavyzdžiui, moteris ir kitas grupes, kurioms gresia diskriminacija ir kurios nukenčia neproporcingai labiau;

2. **aiškiai atskirti atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijų** ([15]) **ir piliečių energetikos bendruomenių** ([16]) sąvokas, kiek tai susiję su narystės struktūra, valdymo reikalavimais ir tikslu, ir pateikti konkrečius konkrečių energetikos bendrijų formų pranašumus ir naudą, kad būtų užtikrintas jų tarpusavio suderinamumas ir būtų aiškus jų tikslas;

3. perkeliant į nacionalinę teisę ir įgyvendinant iš dalies keičiančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2024/1711 ([17]) 15a straipsnio nuostatas, sukurti **kartu veikiantiems aktyviesiems vartotojams skirtą sąlygų sudarymo sistemą**, kuri leistų užtikrinti atskirų iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos energijos vartotojų teises, nustatytas Direktyvos (ES) 2018/2001 21 straipsnyje, ir aktyviųjų vartotojų teises, nustatytas Direktyvos (ES) 2019/944 15 straipsnyje;

4. visiškai perkelti į nacionalinę teisę ES teisės aktus, susijusius su energetikos bendrijomis ir pasigamintos energijos vartojimu ([18]), ir įgyvendinti sąlygų sudarymo sistemas, kuriomis prisidedama prie tolesnės energetikos bendrijų plėtros **šildymo ir vėsinimo sektoriuje, elektros energijos sektoriuje ir pastatų renovacijos sektoriuje**, kad energetikos bendrijos galėtų padėti siekti bendrų Sąjungos renovacijos ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslų;

([12]) Apibrėžta Direktyvoje (ES) 2018/2001.
([13]) Laikantis Direktyvos (ES) 2018/2001 21 straipsnio.
([14]) Laikantis Direktyvos (ES) 2019/944 15a straipsnio.
([15]) Apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 16 punkte.
([16]) Apibrėžta Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 11 punkte.
([17]) 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1711, kuria dėl Sąjungos elektros energijos rinkos modelio tobulinimo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2018/2001 ir (ES) 2019/944 (OL L, 2024/1711, 2024 6 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj).
([18]) Direktyva (ES) 2019/944, ypač jos 2 straipsnio 8, 10a ir 11 punktai, 15, 15a ir 16 straipsniai, Direktyva (ES) 2018/2001, ypač 2 straipsnio 16 punktas, 21 ir 22 straipsniai.

Valdymas ir stebėsena

5. parengti **nacionalinę energetikos bendrijų ir pasigamintos energijos vartojimo strategiją**, įskaitant galimo indėlio siekiant ES energetikos tikslų iki 2030 m. ir 2040 m. vertinimą, grindžiamą potencialo ir kliūčių vertinimu pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 21 straipsnio 6 punktą ir 22 straipsnio 3 punktą, ir pranešti apie padarytą pažangą nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų integruotose pažangos ataskaitose;

6. paskirti kompetentingą instituciją ar įstaigą, kuri reguliariai ir, prireikus koordinuodama veiksmus su Europos Komisija, **įvertintų ir stebėtų energetikos bendrijų ir pasigamintos energijos vartojimo finansinės, socialinės ir aplinkosauginės naudos potencialą ir poveikį**, taip pat kliūčių, susijusių su geografiniais ir demografiniais ypatumais, šalinimą ir platesnio masto politikos tikslus ar uždavinius, susijusius su energetikos bendrijų plėtra ir pasigamintos energijos vartojimu, be kita ko, remdamasi duomenimis, surinktais iš atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, ir žemėlapių sudarymu, atliktu pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 15b straipsnį;

7. sukurti **išsamius ir atnaujinamus nacionalinius energetikos bendrijų registrus**, kurie galėtų būti naudojami reikalavimų laikymuisi, projektų duomenims ir organizacinėms savybėms stebėti, nenustatant neproporcingų mokesčių ar administracinių reikalavimų, susijusių su konkrečia energetikos veikla;

8. į šios rekomendacijos įgyvendinimą, **rengiant reguliarias konsultacijas ir užtikrinant struktūrinį dialogą**, įtraukti vartotojus, įskaitant energijos nepriteklių patiriančius namų ūkius, nuomininkus ir socialinio būsto gyventojus, taip pat socialinius partnerius, pilietinės visuomenės organizacijas, įmones, vietos valdžios institucijas, energetikos bendrijas ir (arba) jų atstovus;

Leidimų išdavimas ir sistemų integravimas

9. **netaikyti leidimų išdavimo procedūrų mažos galios saulės fotovoltiniams įrenginiams ir energijos kaupimo įrenginiams**, nustatyti priemones, susijusias su šilumos siurbliais, elektrinėmis transporto priemonėmis ir elektrinių transporto priemonių įkrovimo prieigomis, ir supaprastinti prijungimą prie elektros tinklo, nustatant konkrečius ir pagrįstus galutinių vartotojų ir energetikos bendrijų informavimo terminus ir panaikinant administracinius reikalavimus bei reguliavimo kliūtis ([19]), susijusius su įkraunamomis baterijomis ir balkonuose įrengiamais saulės fotovoltiniais įrenginiais iki 800 W;

10. užtikrinti savalaikes, skaidrias, proporcingas ir paprastas **prijungimo prie elektros tinklo procedūras**, laikantis pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl leidimų išdavimo procedūros spartinimo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2018/2001, (ES) 2019/944, (ES) 2024/1788 ([20]), leidžiant susigrąžinti arba sumažinti finansinį užstatą, jei tenkinami projekto brandos kriterijai, nustatant konkrečius terminus, per kuriuos energetikos bendrijos ir galutiniai vartotojai būtų informuojami apie procedūras, išlaidas ir patvirtinimus, teikiant specialią pagalbą ar gaires paraiškoms rengti ir, kai įmanoma, sušvelninant administracinius ir techninius reikalavimus, kartu taikant nediskriminacines ir proporcingas sąlygas pagal taikytiną Sąjungos sistemą;

11. užtikrinti, kad elektros tinklo operatoriai savo elektros tinklo plėtros planuose atsižvelgtų į numatomą pasigamintos energijos vartojimo ir energetikos bendrijų veiklos augimą ir poveikį, kad būtų sudarytos sąlygos vykdyti išankstinės perspektyvos investicijas;

12. kai elektros tinklo pajėgumas nepakankamas ir kai tai techniškai įmanoma, **užtikrinti, kad dalijimosi energija schemose dalyvaujančios energetikos bendrijos ir galutiniai vartotojai, kurie eksploatuoja energijos kaupimo įrenginius arba yra pasiekę aukštą vietoje pasigamintos energijos vartojimo lygį, galėtų sudaryti lankstaus prijungimo prie elektros tinklo susitarimą su sistemos operatoriais** pagal Direktyvos (ES) 2019/944 6a straipsnį;

13. leisti piliečių energetikos bendruomenėms valdyti uždarus skirstymo tinklus pagal Direktyvos (ES) 2019/944 16 straipsnio 4 dalį ir 38 straipsnio 2 dalį, o atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijoms – plėtoti ir eksploatuoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją naudojančius šildymo ir vėsinimo tinklus savo veiklos rajone;

([19]) Taip pat žr. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl leidimų išdavimo procedūros spartinimo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2018/2001, (ES) 2019/944, (ES) 2024/1788, COM(2025) 1007 *final*.

([20]) COM(2025) 1007 *final*.

Standartizuotas požiūris į dalijimąsi energija

14. suteikti galimybę dalytis energija toje pačioje prekybos zonoje arba labiau ribotoje geografinėje **teritorijoje ir skatinti nacionalines reguliavimo institucijas įvertinti dalijimosi energija vietoje lankstumo potencialą**, atsižvelgiant į elektros tinklo topologiją, ir naudoti šią informaciją taikant sąnaudas atspindinčius tinklo mokesčius;

15. **užtikrinti, kad galutiniams vartotojams, kurie dalijasi energija, ir energetikos bendrijoms nebūtų taikomos neproporcingos ir diskriminacinės procedūros, reikalavimai ar tiekėjų pareigos** pagal Direktyvos (ES) 2019/944 15 ir 16 straipsnius ir Direktyvos (ES) 2018/2001 21 ir 22 straipsnius;

16. **sudaryti sąlygas, kad nacionalinėms reguliavimo institucijoms būtų lengviau stebėti užduotis, susijusias su atskirų tiekėjų mokėtinų mokesčių, kurie yra fiksuoti ir viršija tiesiogines išlaidas, patiriamas** dėl dalijimosi energija, panaikinimu;

17. **paskirti kompetentingą nacionalinę instituciją, kuri teiktų informaciją** apie dalijimąsi energija, taip pat atliktų pagalbos tarnybos funkcijas, parengtų dalijimosi energija organizatorių sąrašą, savanoriškų sutarčių šablonus ir techninę, teisinę, ekonominę bei praktinę informaciją;

18. užtikrinti, kad kompetentingos institucijos įdiegtų paprastus, skaidrius ir skaitmeninius dalijimosi energija susitarimų **registracijos procesus** ir kad, dalijantis energija dalyvaujančių galutinių vartotojų skaičiui viršijus tam tikrą skaičių, tai būtų privaloma nurodyti kaip vidinį dalijimąsi energija, siekiant padėti supaprastinti komunikacijos ir registracijos procesą;

19. taikyti sąveikų, saugų ir standartizuotą požiūrį į **duomenų valdymą ir keitimąsi jais**, kad būtų galima praktiškai užtikrinti dalijimąsi energija;

20. užtikrinti, kad atitinkami **matavimo duomenys būtų prieinami beveik tikruoju laiku** ([21])**, bent jau ne retesniu dažnumu nei atsiskaitymo už disbalansą laikotarpis, apibrėžtas Energijos rinkos reglamento** ([22]) **2 straipsnio 15 punkte**, ir kad visoms susijusioms šalims, įskaitant galutinius vartotojus, tiekėjus ir, kai aktualu, dalijimosi energija organizatorius ir energetikos bendrijas, **būtų prieinamos programinės įrangos priemonės**, be kita ko, skirtos dalijimuisi energija ir lankstumo paslaugoms remti;

21. užtikrinti, kad galutiniams vartotojams būtų sudaryta galimybė periodiškai peržiūrėti statinius dalijimosi energija koeficientus ([23]), ir sudaryti sąlygas **laipsniškai pereiti nuo statinių prie dinaminių dalijimosi energija koeficientų**, siekiant optimizuoti vertę tiek energetikos sistemai, tiek dalijimosi energija proceso dalyviams;

22. sudaryti sąlygas nacionalinėms reguliavimo institucijoms naudoti **apribotą bandomąją reglamentavimo aplinką**, kad būtų galima eksperimentuoti su paskirstymu ir matavimu, apimančiu kelis skaitiklius ir kelias vietas, paskirstymo metodais, tarifų struktūra, atsakomybe už balansavimą, keitimusi duomenimis ir atsiskaitymu, taip pat vartotojų apsauga ir apmokestinimu;

Atlygis, kuriuo siekiama kuo labiau padidinti pasigamintos energijos vartojimo vertę

23. paspartinti **išmaniųjų skaitiklių diegimą** per pagrįstą laikotarpį ir įdiegti sąveikias keitimosi duomenimis sistemas, kad būtų galima tiksliai išmatuoti, išrašyti sąskaitas ir optimizuoti pasigamintos energijos vartojimą;

([21]) Apibrėžta Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 26 punkte.

([22]) 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (OL L 158, 2019 6 14, p. 54, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj).

([23]) Rengiant dalijimosi energija iniciatyvą reikia nustatyti specialią formulę, pagal kurią būtų nustatoma, kaip pagaminta energija, kuria dalijamasi, yra įskaitoma į konkrečių dalijimosi energija proceso dalyvių sąskaitas už energiją. Tai vadinama dalijimosi koeficientu (angl. *sharing coefficient* arba *sharing key*).

24. užtikrinti, kad už perteklinę pasigamintą elektros energiją, kuri nebuvo suvartota už skaitiklio ar pasidalyta, būtų **teisingai atlyginama remiantis rinkos signalais**, atspindinčiais jos vertę tiek vartotojams, tiek sistemai;

25. rengiant paramos schemas, skirtas į elektros tinklą tiekiamai pasigamintai elektros energijai, apsvarstyti galimybę nustatyti **rinkos priemokas, kurios skatintų pasigamintos energijos vartojimo optimizavimą**, be kita ko, dalijantis energija;

Galimybė patekti į atitinkamas energijos rinkas

26. įgyvendinti **lanksčią licencijavimo tvarką**, pagal kurią energetikos bendrijos, bendradarbiaudamos su už balansą atsakinga šalimi, apibrėžta Reglamento (ES) 2019/943 2 straipsnio 14 punkte, galėtų tiekti energiją arba teikti lankstumo paslaugas galutiniams vartotojams;

27. **skatinti bendradarbiavimą su tiekėjais ir telkėjais**, apibrėžtais Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 19 punkte, siekiant palengvinti prekybą energija arba lankstumą energetikos bendrijų ar galutinių vartotojų vardu sudarant elektros energijos pirkimo sutartis, tarpusavio prekybos susitarimus arba sutartis dėl lankstumo paslaugų, kartu užtikrinant, kad būtų nustatytos apsaugos sąlygos, kuriomis energetikos bendrijos, aktyvieji vartotojai ir iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos energijos vartotojai būtų apsaugoti nuo galingesnių rinkos dalyvių piktnaudžiavimo;

28. užtikrinti, kad **vietos energetikos paslaugų rinkoms taikomi** minimalūs pasiūlymų dydžiai, sutarčių trukmė, patekimo į rinką modeliai ir kvalifikacinės atrankos **reikalavimai** sudarytų sąlygas tiesiogiai arba per telkėją dalyvauti mažesniems, sutelktiems įrenginiams, kuriuos valdo energetikos bendrijos ar dalijimosi energija grupės, taip pat sukurti apribotą bandomąją reglamentavimo aplinką, kurioje tokius rinkos struktūros elementus būtų galima išbandyti ir pritaikyti kontroliuojamoje aplinkoje;

Galimybės gauti viešąjį ir privatųjį finansavimą

29. **remti investicijas** į integruotas sistemas, įskaitant mažos galios saulės fotovoltinius įrenginius, energijos kaupimo įrenginius ar atsinaujinančiųjų išteklių energiją naudojančias šildymo ir vėsinimo sistemas, be kita ko, įgyvendinant pastatų renovacijos programas, kuriose daugiausia dėmesio skiriama pažeidžiamoms bendruomenėms;

30. apsvarstyti galimybę taikyti lengvatinius PVM tarifus arba neapmokestinimą PVM konkrečioms labai efektyvioms ir švarioms šildymo sistemoms, taip pat saulės baterijų plokštėms, laikantis PVM direktyvos 2006/112/EB ([24]) su pakeitimais, padarytais Tarybos direktyva (ES) 2022/542 ([25]) dėl pridėtinės vertės mokesčio tarifų;

31. **visapusiškai pasinaudoti esamais sanglaudos fondais ir kitu atitinkamu Sąjungos finansavimu**, kurį galima gauti 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu, ir kitomis finansavimo priemonėmis, siekiant finansiškai remti energetikos bendrijas ir pasigamintos energijos vartojimo sistemas tiek miesto ir kaimo vietovėse, tiek pertvarką vykdančiuose anglių pramonės regionuose ar kituose regionuose, kuriuos ypač paveikė perėjimas prie nuo iškastinio kuro nepriklausomos ekonomikos;

32. **nustatyti finansavimo spragas** įvairiuose gyvavimo ciklo etapuose ir **parengti specialias energetikos bendrijoms skirtas finansavimo programas ir priemones**, visų pirma pradinio finansavimo (pradinio) rengimo etape;

33. **užtikrinti**, kad bendrosios finansavimo programos ir finansinės priemonės, skirtos atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos vartojimo efektyvumo projektams, būtų papildytos **specialiomis sistemomis, kuriomis energetikos bendrijoms sudaromos palankesnės sąlygos gauti finansavimą** ([26]), visų pirma per energetikos bendrijų federacijas;

([24]) 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

([25]) 2022 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva (ES) 2022/542, kuria iš dalies keičiamos direktyvų 2006/112/EB ir (ES) 2020/285 nuostatos dėl pridėtinės vertės mokesčio tarifų (OL L 107, 2022 4 6, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/542/oj).

([26]) Pvz., numatant nedidelio masto finansavimą, informuotumo didinimo priemones arba paramą teikiant paraiškas.

Informuotumo didinimas ir parama gebėjimams stiprinti

34. **skatinti** energetikos bendrijų ir dalijimosi energija temų įtraukimą į **švietimą ir mokymą, įskaitant profesinio mokymo programas**, visų pirma bendradarbiaujant su universitetais, profesinio ir techninio mokymo įstaigomis ir pameistrystės programomis, remiamomis pagal programą „Erasmus+“, Įgūdžių paktą ir jo didelio masto įgūdžių partnerystes atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje bei „Europos socialinio fondo +“ lėšomis;

35. **remti jaunimo ir visuomenės įtraukimo iniciatyvas ir veiksmus, įtraukiant kaimo ir atokių vietovių bendruomenių atstovus**, siekiant didinti informuotumą, skatinti elgsenos pokyčius ir stiprinti piliečių dalyvavimą energetikos bendrijose, pasigamintos energijos vartojimą ir dalijimąsi energija;

36. aiškiai ir pakankamai iš anksto **informuoti** apie būsimus **tarifų struktūros ir atlygio mechanizmų pokyčius**, kartu nustatant pereinamuosius laikotarpius ir teikiant vartotojams rekomendacijas dėl poveikio ir galimybių;

37. **pasinaudoti esamomis vieno langelio principu veikiančiomis** struktūromis ar panašiais mechanizmais arba juos sukurti, kad energetikos bendrijoms ir vartotojams būtų suteikta viena internetinė ir, jei įmanoma, fizinė prieiga prie išsamių ir vartotojui patogių techninių, teisinių, administracinių, ekonominių ir finansinių konsultacijų, nurodymų, gairių ir medžiagos, pavyzdžiui, šablonų, taip pat sudaryta galimybė teikti paraiškas ir stebėti leidimų bei licencijų išdavimo ir paramos schemų eigą;

38. **teikti vietos valdžios institucijoms gaires, galimybes dalytis žiniomis, technines rekomendacijas ir projektų valdymo mokymus**, kad jos aktyviau dalyvautų dalijimosi energija ir energetikos bendrijų projektuose, kuriuose dalyvauja energijos nepriteklių patiriantys namų ūkiai, ir juos labiau remtų, taip pat plėtotų infrastruktūros reikalaujančius projektus, pavyzdžiui, bendruomenių inicijuojamus šildymo ir vėsinimo projektus;

39. **skatinti kurtis energetikos bendrijų federacijas ir antrines struktūras ir remti gebėjimų stiprinimą**, kad jos galėtų teikti su energija susijusias paslaugas ir **sudaryti palankesnes sąlygas** vietos energetikos bendrijoms **gauti finansavimą ir techninės pagalbos paslaugas**;

Regioninis ir tarpvalstybinis bendradarbiavimas

40. **sudaryti sąlygas tarpvalstybiniam dalyvavimui** piliečių energetikos bendruomenėse ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijose ir nagrinėti galimybes steigti tarpvalstybines energetikos bendrijas, ypač pasienio regionuose, ir pašalinti teisines ar administracines kliūtis, trukdančias bendroms investicijoms, bendram elektros tinklo naudojimui ar energijos dalijimuisi tarp valstybių;

41. **apsvarstyti galimybę integruoti energetikos bendrijas į esamas makroregionines strategijas ir atitinkamus veiksmų planus**, naudojantis sanglaudos politikos priemonių ir Sąjungos fondų parama;

Socialinis įtraukumas

42. tinkamai apibrėžti sąvokas „veiksminga kontrolė“, „autonomija“ ir „socialinė, ekonominė ir aplinkosauginė nauda“, nurodytas atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijos apibrėžtyje, pateiktoje Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 16 punkte, ir piliečių energetikos bendruomenės apibrėžtyje, pateiktoje Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 11 punkte, siekiant užtikrinti, kad šias sąvokas naudotų visuomenė ir jos būtų naudojamos jos labui, sumažinti administracinę energetikos bendrijos steigimo naštą ir padidinti pasitikėjimą šiomis sąvokomis;

43. **skatinti taikyti trečiųjų šalių teikiamo ir kolektyvinio finansavimo modelius dalijimuisi energija finansuoti**, be kita ko, pasitelkiant energetikos bendrijas, kad pasigamintos energijos vartojimas būtų prieinamas nuomininkams, mažas pajamas gaunantiems ir pažeidžiamiems namų ūkiams;

44. skatinti lengvai prieinamo dalyvavimo modelius, įskaitant galimybes dalyvauti be pradinio įnašo, tikslinę, techninę, finansinę ir administracinę paramą energijos nepriteklių patiriantiems asmenims, nuomininkams ir socialinio būsto gyventojams bei asmenims su negalia ([27]), taip pat užtikrinti prieinamus neskaitmeninius registracijos ir paramos kanalus;

45. nustatyti **proporcingus ir įtraukius atrankos kriterijus**, pagal kuriuos energetikos bendrijos galėtų teikti pasiūlymus, taip pat socialinio tinkamumo ir vertinimo kriterijus, taikytinus **vykdant viešuosius atsinaujinančiųjų išteklių energijos aukcionus, paramos schemas ir viešuosius pirkimus arba suteikiant koncesijas** dėl atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimo;

46. įvertinti paskirstomąjį poveikį, siekiant užtikrinti, kad energetikos bendrijos ir dalijimosi energija sistemų sąnaudos ir nauda būtų paskirstytos sąžiningai ir nedarytų neigiamo poveikio vartotojams, kurie nusprendžia jose nedalyvauti;

47. užtikrinti, kad visuomenei skirta informacija būtų prieinama ir asmenims su negalia, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/882 ([28]) I priede nustatytų prieinamumo reikalavimų;

Skaitmenizacija ir inovacijos

48. užtikrinti, kad energetikos bendrijos ir galutiniai vartotojai turėtų **prieigą prie atitinkamų energetikos sistemos ir suvartojimo duomenų**, laikantis taikytinų Sąjungos duomenų apsaugos ir sąveikumo reikalavimų, visų pirma nustatytų Direktyvos (ES) 2019/944 24 straipsnyje;

49. skatinti kurti ir naudoti **atvirojo kodo skaitmenines platformas, prieinamas** ([29]) **ir tinkamas programinės įrangos priemones ir standartizuotas sąsajas**, kuriomis sudaromos sąlygos galutiniams vartotojams ir energetikos bendrijoms dalytis energija, prognozuoti paklausą ir teikti lankstumo paslaugas, taip pat teikti paramą planuojant steigti energetikos bendriją, kartu užtikrinant kibernetinį saugumą ir duomenų apsaugą;

50. skatinti inovacijų partnerystes ir viešojo bei privačiojo sektorių bendradarbiavimą, išbandant **skaitmeninius, DI pagrįstus ir išmaniųjų elektros tinklų sprendimus** energetikos bendrijose ir dalijimosi energija grupėse apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje arba vykdant bandomąsias schemas, sudarančias sąlygas mokytis praktiškai.

Priimta Briuselyje 2026 m. balandžio 30 d.

Komisijos vardu
Dan JØRGENSEN
Komisijos narys

([27]) Pagal Direktyvos (ES) 2019/882 I priede nustatytus prieinamumo reikalavimus.
([28]) 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).
([29]) Visuomenei skirtos sąsajos turėtų būti prieinamos asmenims su negalia, laikantis Direktyvos (ES) 2019/882 I priede nustatytų prieinamumo reikalavimų.

PRIEDAS

Energetikos bendrijų veiksmų planas

Komunikate dėl piliečių energetikos dokumentų rinkinio (COM(2026) 115) Komisija iškėlė tikslą energetikos bendrijų įrengtą atsinaujinančiųjų išteklių energijos galią padidinti iki 90 GW. Siekiant pašalinti energetikos bendrijoms kylančias technines ir finansines kliūtis ir padėti valstybėms narėms įgyvendinti šią rekomendaciją, šiame veiksmų plane aptariamos penkios sritys:

1) veiksmingos sąlygų sudarymo sistemos;

2) galimybės gauti finansavimą;

3) informuotumo didinimas ir gebėjimų stiprinimas;

4) socialinė įtrauktis ir visuomenės dalyvavimas;

5) skaitmeninės inovacijos ir sistemų integravimas.

Siekdama stebėti šio veiksmų plano įgyvendinimo pažangą, keistis geriausios praktikos pavyzdžiais ir stiprinti valdžios institucijų, bendruomenių ir pramonės partnerystes, Komisija ketina:

— energetikos bendrijų raidai ir poveikiui stebėti sukurti **ES mastu taikomų rodiklių** rinkinį, kurį taikytų **Piliečių energetikos konsultacijų centras (CEAH)**, ir

— 2028 m. kartu su valstybėmis narėmis, Europos Parlamentu ir suinteresuotųjų subjektų tinklais surengti **dialogą piliečių energetikos klausimais**.

1. **Veiksmingos sąlygų sudarymo sistemos**

Siekdama pašalinti reglamentavimo neapibrėžtumą, atsirandantį dėl nevisiško arba uždelsto ES direktyvų, kuriose apibrėžiamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijos ir piliečių energetikos bendruomenės, perkėlimo į nacionalinę teisę, Komisija planuoja:

— įvertinti, ar reikia toliau paprastinti ir derinti **ES apibrėžtis**,

— toliau bendradarbiauti su ES valstybėmis narėmis, nacionalinėmis energetikos reguliavimo institucijomis, skirstymo sistemos operatoriais ir energetikos bendrijoms atstovaujančia (-iomis) organizacija (-omis) ES teisės aktų ir rekomendacijos dėl energetikos bendrijų ir pasigamintos energijos vartojimo įgyvendinimo klausimais kasmetiniame Piliečių energetikos forume ir apskritojo stalo diskusijoje dėl energetikos politikos vartotojams reguliavimo,

— **stebėti nacionalines kliūtis**, gerąją patirtį ir sąlygų sudarymo sistemas pagal CEAH ir kitas iniciatyvas,

— tirti skundus dėl **nesąžiningos rinkodaros veiklos**, susijusios su energetikos bendrijomis ar dalijimusi energija.

2. **Galimybės gauti finansavimą**

Siekdama pagerinti energetikos bendrijų galimybes gauti jų išgales atitinkantį ir patikimą finansavimą, didinti finansų tarpininkų ir valdymo institucijų informuotumą apie esamas ES garantijas ir lėšas energetikos bendrijoms remti ir toliau teikti paramą dotacijomis ankstyvuoju etapu pagal Energetikos bendrijų priemonę, Komisija ketina:

— bendradarbiaudama su Europos investicijų fondu, per platformą „Green Gateway“ (pagalbos tarnybos priemonę, e. komunikaciją, internetinius seminarus) didinti finansų tarpininkų ir energetikos bendrijų informuotumą apie **programos „InvestEU“ garantijų naudojimą prieinamoms paskoloms**, kad būtų kuo labiau padidintas jų naudojimas (2026 m.),

— per CEAH paskelbti **energetikos bendrijų finansavimo priemonių rinkinį**, kad visuomenė ir bendrijos galėtų susipažinti su galimais finansavimo modeliais ir galimybėmis ir būtų galima pasinaudoti į bendruomenę orientuotomis, į rinką integruotomis lankstumo ir dalijimosi energija paslaugomis (2026 m.),

— Sanglaudos fondų lėšų panaudojimui padidinti, **Energetikos ir valdymo institucijų tinkle**, atlikus pirminį narių poreikių vertinimą ir pasiekus bendrą sutarimą dėl steigimo, įsteigti energetikos bendrijų darbo grupę (2026 m.),

— refinansuoti **Energetikos bendrijų priemonę po 2027 m.**, kad daugiau kaip 140 energetikos bendrijų būtų suteiktas **pradinis finansavimas** verslo planams parengti parengiamajame etape (2027 m.).

3. **Informuotumo didinimas ir gebėjimų stiprinimas**

Norint, kad energetikos bendrijos augtų, plėstųsi ir profesionalėtų, labai svarbu, kad jos turėtų prieigą prie energetikos žinių, turėtų ekonominių ir verslumo įgūdžių, techninių ir teisinių ekspertinių žinių ir stiprintų gebėjimus. Todėl Komisija planuoja:

— pasitelkdama Merų paktą ir vykdydama specialią komunikacijos kampaniją vartotojų teisių klausimais, **informuoti piliečius, vietos valdžios institucijas ir kitus asmenis, pavyzdžiui, ūkininkus ir mažųjų įmonių savininkus**, apie jų teises ir galimybes steigti arba remti energetikos bendrijas (2026 m.),

— per CEAH **teikti techninę pagalbą** energetikos bendrijoms, kad būtų plėtojami energijos kaupimo, energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektai (2026 m.),

— sutelkti lėšas pagal programos LIFE Perėjimo prie švarios energijos paprogramę, siekiant padėti energetikos bendrijoms augti, profesionalėti ir didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų bei paslaugų mastą, visų pirma vykdant tarpusavio mokymosi veiklą ir kuriant antrines struktūras (2026 m.).

4. **Socialinė įtrauktis ir visuomenės dalyvavimas**

Energetikos bendrijos gali padėti sutelkti visuomenę, įtraukti ir apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir sumažinti namų ūkių, patiriančių energijos nepriteklių (taip pat darantį neproporcingai didelį poveikį moterims ir kitoms grupėms, kurios gali būti diskriminuojamos), skaičių. Siekdama išnaudoti šį potencialą, Komisija ketina:

— per Energijos nepritekliaus konsultacijų centrą (EPAH) teikti techninę pagalbą vietos valdžios institucijoms, kad padėtų **įtraukti pažeidžiamus namų ūkius ir energijos nepriteklių patiriančius namų ūkius** į energetikos bendrijas (2026 m.),

— siekdama skatinti socialinės įtraukties kriterijus viešuosiuose pirkimuose ir koncesijose, įsteigti praktikos bendruomenę, kuri būtų **Viešųjų pirkėjų platformos** dalis (2026 m.),

— per CEAH ir EPAH paskelbti **piliečių dalyvavimo įgyvendinimo vadovą**, kad padėtų politikos formuotojams nustatyti ir remti socialiai įtraukias ir į piliečius orientuotas energetikos bendrijas (2026 m.),

— įgyvendinant Anglių pramonės regionų pertvarkos iniciatyvą ir per kitas susijusias platformas remti tarpusavio mokymosi galimybes anglių, durpių ir degiųjų skalūnų pramonės regionuose organizuojant mokymus vietoje apie **energetikos bendrijas** (2027 m.),

— paskelbti **standartinę pavyzdinę** atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų plėtotojų ir energetikos bendrijų **bendradarbiavimo sutartį** (2027 m.).

5. **Skaitmeninės inovacijos ir sistemų integravimas**

Išnaudojant skaitmeninių technologijų, duomenų erdvių, energijos kaupimo, sistemų integravimo ir išmaniųjų elektros tinklų sprendimų potencialą, energetikos bendrijos gali tapti neatsiejama šiuolaikinės energetikos sistemos dalimi ir sumažinti sąskaitas už energiją. Todėl Komisija planuoja:

— sutelkti lėšas pagal programos LIFE Perėjimo prie švarios energijos paprogramę, siekiant padėti miestams ir tokiems vietos partneriams kaip energetikos bendrijos **diegti išmaniuosius sprendimus** (pvz., bendrai naudojamas baterijas, elektromobilių įkrovimo infrastruktūrą, energijos valdymo sistemas ir kt.), kurie padeda optimizuoti dalijimąsi energija vietoje ir išnaudoti lankstumo teikiamas galimybes (2026 m.),

— skatinti, kad Merų pakto signatarai, rengdami **vietos energetikos planus**, per CEAH organizuojamus vietos piliečių dialogus energetikos klausimais įtrauktų energetikos bendrijas (2026 m.),

— vykdant Miestų misiją, pagal programą „Europos horizontas“ teikti finansavimą bendruomenių iniciatyva kuriamiems **elektros mikrotinklams ir atsinaujinančiuosius išteklius naudojantiems vietos šildymo tinklams** (2026–2027 m.); pagal programą „Europos horizontas“ skirti 12 mln. EUR finansavimą **dirbtiniu intelektu grindžiamų prognozavimo algoritmų** kūrimui remti, kad būtų optimizuota dalijimosi energija vertė sistemai ir bendruomenėms (2026 m.),

— išnagrinėti galimybes, kaip **vietos energijos rinkos skirstymo sistemos lygmeniu** galėtų būti standartizuotai integruotos į didmeninę rinką, siekiant užtikrinti, kad mažos, paskirstytos energijos sistemos galėtų veikti veiksmingai ir būtų sudarytos sąlygos pritaikomo masto lankstumui (2027 m.).